

FLAVOR FRAGRANCE
ELSO

Kozmetik ve Esans Hammaddeleri

Kimyager
Deniz DANYILDIZ

Kozmetik Nedir ?

- Kozmetik, bir kimseyi daha çekici hale getirmek ya da görünüm sorunlarını gidermek için kullanılan ürünleri, bakımları ve tedavileri kapsayan bir kavramdır. Bu kavram kapsamında günlük hayatta kullandığımız bir çok ürün kozmetik ürün sınıfına girer. Bunlar; şampuan, saç kremi, saç spreyi, vücut yağı, vücut kremi, vb.dir.

Sunumun Genel İçeriği

- Şampuan Hammaddeleri ve Prosesi
- Krem – Losyon Hammaddeleri ve Prosesi
- Islak Mendil Hammaddeleri ve Prosesi
- Oda Parfümü – Kolonya Hammaddeleri ve Prosesi
- Parfüm Hammaddeleri ve Prosesi

Şampuan Hammaddeleri ve Prosesi

- Genel bir proste kullanılan başlıca hammaddeler aşağıdaki gibi olup işlem sırasına göre karıştırılarak şampuan elde edilmektedir.

- Sles
- Zoharpon SLS
- Comperland KD
- Teqin B30
- Zoharpearl
- Poli Quaternium
- Sitrik Asit
- Cosmacol HE
- Su
- Boya ve Esans
- Koruyucu ve Tuz

Sodyum Laurent Sülfat (SLES)

- Sodyum lauril sülfat (SLS), sürfaktan, deterjan ve emülgatör özellikleri olan bir kimyasaldır. Binlerce değişik temizlik ve kozmetik ürününde kullanılıyor. Hemen hemen tüm şampuanlarda, saç derisi bakım ürünlerinde, saç boyaları ve sarartıcılarında, diş macunlarında, vücut sabunlarında, makyaj temizleme sıvılarında, fondötenlerde, sıvı sabunlarda ve tabii ki çamaşır deterjanlarında bulunuyor.
- SLS cilt tarafından kolayca emilir ve birkaç gün vücuttan atılmaz. Şampuan üretiminde kullanılan SLES, SLS'ye benzeyen bir diğer bileşik olup aşırı kuvvetli olduğu için cildi çok kurutan SLS'nin yumuşatılmış halidir.

Zoharpon SLS

- Diş macunu ve şampuanlarda kullanılan, dolgun köpük ve yumuşak etkiye sahip düşük iritasyonlu yüzey aktif maddedir.

Comperland KD

- Comperland KD sarı renkte olup sıvı-katı viskozite arttırıcı özellikleri nedeniyle yüzey aktif preparasyonlarda bir koyultma maddesi olarak kullanılmaktadır. Comperland KD 8-10 arası bir pH değerine (% 1), maksimum %6 ester içeriğine sahiptir ve maksimum %0.5 bir su içeriğine sahiptir.

Teqin B30

- Amfoterik irritasyon düşürücü, yumuşak temizleme etkisi olan ikincil yüzey aktif maddedir. Şampuan, sıvı sabun ve ıslak mendil üretiminde kullanılır.

Zoharpearl

- Kozmetik ürünlerde sedefli görüntü sağlamak için kullanılan bir madde.

Poli Quaternium

- Amphoterik iritasyon düşürücü, yumuşak temizleme etkisi olan ikincil yüzey aktif maddedir. Şampuan, sıvı sabun ve ıslak mendil üretiminde kullanılır.

Sitrik Asit

- Gıdada ürünün dayanıklılığını artırmak amacıyla kullanılır. Banyo ve mutfak temizleyicilerinde pH'ın dengelenmesi için kullanılır.

Cosmacol HE

- Cosmacol HE gliserol etoksilat elde edilen bir esterdir. Bu şampuan, duş jelleri ve banyo köpüğü formülasyonları ve aynı zamanda uçucu yağlar ve kokular için bir çözünürlük güçlendirici ve O/W emülsiyonları, kremler ve losyonlar için bir eş-emülsiyonlaştırıcı için, berrak, açık sarı bir hidrofilik yumuşatıcıdır.

Esans

- Kozmetik ürünlerin tümünde olduğu gibi şampuanda da esans çok önemlidir. Esans son ürünün satılmasını büyük ölçüde etkiler. Şampuanda kullanılan ve oldukça talep edilen esans tipleri ise şu şekildedir;
 - Panten Tipi
 - Çiçeksi
 - Dove Tipi
 - Okaliptus

Krem – Losyon Hammaddeleri ve Prosesi

- Krem prosesinde kullanılan başlıca hammaddeler

- Vazelin
- Parafin
- Gliserol
- Talk
- Su
- Boya ve Esans

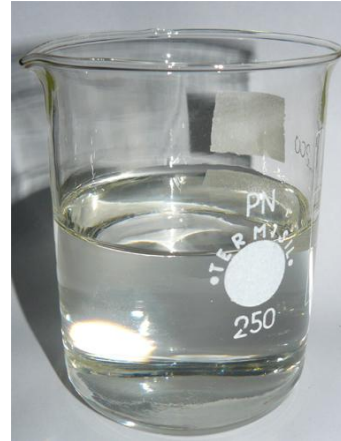
Vazelin

- El, yüz kremi imalatlarında ve kişisel bakım ürünlerinde taşıyıcı ajan veya yağlayıcı olarak kullanılır. Endüstride yağlayıcı olarak ve kimyasal hammadde üretiminde ara ürün olarak kullanılır.

Parafin

- Ham petrolün rafinasyonu sonucunda elde edilen yan üründür. Katı ve sıvı olarak iki türlü bulunmaktadır. Bakteri oluşumuna izin vermezler.

Gliserol

- Gliserin olarak da bilinen gliserol tatlı, kokusuz ve renksiz bir sıvıdır. Hayvansal ve bitkisel yağlarda doğal olarak bulunmaktadır.

Talk

- Sulu magnezyum silikat olup beyaz, yeşilimsi ve şeffaf renklere, kaygan, masif görünümlü ve yumuşaktır. Isı ve elektrik iletkenliği zayıftır fakat ateşe dayanıklıdır. Yüksek sıcaklıklarda ısıtıldığında sertleşir, katılaşır. Asitlerle bozulmaz.

Esans

- Nemlendirici olarak krem ve vücut losyonu kullanan kişiler sonradan vücutta bıraktığı kokuya göre tercihlerini değiştirirler. Bu nedenle krem de de esans şampuanda olduğu gibi oldukça önemlidir. Kremde tercih edilen koku tipleri ise şu şekildedir;
 - Dove Tipi
 - Nivea Tipi
 - Kırmızı Meyve
 - Sarı Meyve
 - Parfümsü
 - Çiçeksi

Islak Mendil Hammaddeleri ve Prosesi

- Islak mendil solüsyonunun hazırlanmasında kullanılan hammaddelerin başlıcaları aşağıdaki gibidir
 - Teqin B30
 - Mpg
 - Teq HC 40
 - Cosmacol HE
 - Tequard Cetac
 - Acnibio
 - Su
 - Esans

Teqin B30

- Şampuan prosesinde de kullanılan Teqin B 30 hammaddesi ıslak mendilde de yine aynı amaçla; amphoterik iritasyon düşürücü yani tahrişi engelleyici ikincil aktif madde olarak kullanılmaktadır. Ayrıca sıvı sabun gibi farklı alanlarda da kullanılmaktadır.

Mpg (Mono Propilen Glikol)

- Nemlendirici olarak aroma ve esanslarda kullanılır. Antioksidan özelliğe sahip olup ayrıca emülgatör görevi de görür.

Teq HC 40

- Çözücü etkisi olan yüzey aktif maddedir. Esans emülgatörüdür. Son ürün içine eklenen esansın çözülmesi bu hammadde sayesinde gerçekleşir

Cosmacol HE

- Cosmacol HE gliserol etoksilat elde edilen bir esterdir. Bu şampuan, duş jelleri ve banyo köpüğü formülasyonları ve aynı zamanda uçucu yağlar ve kokular için bir çözünürlük güçlendirici ve O/W emülsiyonları, kremler ve losyonlar için bir eş-emülsiyonlaştırıcı için, berrak, açık sarı bir hidrofilik yumuşatıcıdır.

Tequard Cetac

- Saç balsamında ve ıslak mendilde hammaddelerin birbiri ile etkileşimini arttırmak için kullanılmaktadır.

Acnibio

- Son üründe, zaman içinde oluşma ihtimali olan mikro organizmaların oluşmasını önlemek amacıyla kullanılan bir hammaddedir. Geniş bir spektrum ağına sahip olması avantajdır. Su ve yağ fazını bir arada bulunduran bu son ürünler için mikrobiyel açıdan uygun koruma sağlar.

Esans

- Islak mendil anlık temizlik ihtiyacımız gerçekleştirdiğimiz bir ürün olup ardında kalan kokusuyla da yine tercih değişmesine neden olabilecek bir kozmetik son üründür. Bu nedenle kötü kokuları kapatıcı ve ferahlatıcı etki gösteren tipleri tercih edilmektedir. Islak mendil de tercih sırası şu şekildedir;
 - Limon Tipi
 - Cool Tipi
 - Dove Tipi
 - Çiçeksi
 - Parfümsü

Oda Parfümü – Kolonya Hammaddeleri ve Prosesi

- Kolonya 80 derece alkol kullanılarak elde edilen limon, tütün, tıraş, çiçek vs. tipleri de bulunan ferahlamak amacıyla da kullanılan bir kozmetik son üründür. Genelde 80 derece olmakla beraber bazı firmalar tarafından limon dışında ki tipleri (tütün, lavanta, tıraş...) 60 derece gibi daha düşük alkol oranıyla yapılır. Kolonya üretiminde kullanılan esans miktarı düşüktür. Bunun sebebi kullanıldığı anda elde kaygan yağlı bir his bırakmaması içindir. Eau de cologne denildiği zamanda da esans miktarının az olduğu parfüm tipi anlaşılmaktadır.

Oda Parfümü – Kolonya Hammaddeleri ve Prosesi

- Ortam kokusu üretmek için gerekli olan hammaddeler su, alkol ve esanstır. Kullanılan hammaddeler sayılı olmakla beraber birden fazla ortam kokusu formülasyonu oluşturulabilir.
- Başlıca bahsetmek gerekirse ortam kokuları su bazlı ve alkol bazlı olmak üzere iki çeşittir;

Su bazlı ortam kokusu

İçindeki su miktarının yüksek olduğu formülasyondur. Bu tip formüller de önemli olan son ürün bulanıklığının olmamasıdır. Esans ile su birbiri içinde çözünmeyen hammaddeler olduğu için bu formülasyonlarda ekstradan çözücü kullanmamız gerekir.

Alkol bazlı ortam kokusu

İçindeki alkol miktarının yüksek olduğu formülasyonlardır. Bu formülasyonlar da ekstra kullanmamız gereken bir hammadde yoktur. Zaten alkol miktarı esansı çözecek seviyededir. Alkol bazlı olduğu için kokunun çıkışı su bazlıya göre oldukça yüksektir.

Parfüm Hammaddeleri

o Kimyasal Maddeler

Esans yapımında kullanılan kimyasal maddeler çoğunlukla organik maddelerdir. Alkol, aldehit, keton, amin, ester, eter, terpen, tiol gibi organik grupların aromatik türleri kompoze esans yapımında kullanılmaktadır. Bu maddeler çoğu, kimya sanayi gelişmiş ülkelerde sentez yoluyla üretilir. Ülkemizde ise, üretimi yapılan kimyasal maddeler çeşit ve miktar olarak çok azdır.

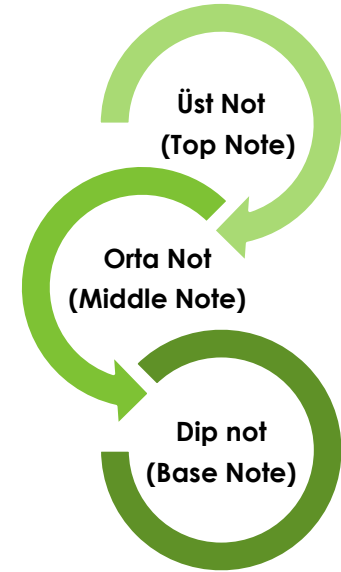
o Natürel Maddeler

Genellikle doğadaki bitkilerden veya hayvansal salgılardan fiziksel metotlar ile elde edilen uçucu özelliği olan ürünlerdir. Bu maddelerin uluslar arası adı Essential Oil, ülkemizde kullanılan isimleri de Uçan Yağ veya Eterik Yağ'lardır. Bitkisel menşeli essential oil bitkilerin çiçek, yaprak, meyve, tohum, gövde ve kökleri gibi çeşitli kısımlarından elde edilir. Örneğin; çiçeklerin taç yaprakları: Gül, yasemin, menekşe, portakal, papatya, ylang-ylang veya portakal, incir, elma gibi meyvelerden.

Parfüm Notları

o İyi bir parfüm 3 temel notadan oluşur:

- ❖ **Base Note (Dip Not)** : Bunlar parfüm fraksiyonunun en kalıcı esanslarıdır. Buharlaşmaları uzun sürer ve tenden en son uzaklaşırlar. Dip nota da kullanılan esansların cinsine göre, parfüm kullanıldıktan 2-3 saat sonra kokusu ortaya çıkar ve parfümün kalbi, asıl koku olarak değerlendirilir. Parfümün en önemli kısmıdır. Parfüm üretilirken ilk olarak katılır. Sandal ağacı, vanilya ve tarçın dip notada kullanılan esanslara örnek olarak gösterilebilir.
- ❖ **Middle Note (Orta Not)** : Bu da parfümde uzun süre hissedilen bir notadır ancak dip nota kadar hissedilmez. dip notaya göre kokusu daha keskindir. Kokusu daha kolay alınabilir. Limon çiçeği, portakal, ylang ylang ve sardunya esansları bu notada kullanılabilir.
- ❖ **Top Note (Üst Not)** : Bu nota parfüme en son eklenen esanslardan oluşur ve parfüm sıkıldıktan sonra ilk 1-2 dakikada keskin bir şekilde alınan sonra kaybolan kokulardır. Orkide, lavanta, bergamot ve gül gibi esanslar kullanılır.

Nonallergen Esans Hammaddeleri

INCI Names	Cas Numbers	INCI Names	Cas Numbers
Alpha Isomethyl Ionone	127-51-5	Coumarin	91-64-5
Amyl Cinnamal	122-40-7	D-Limonene	5989-27-5
Amyl Cinnamyl Alcohol	101-85-9	Eugenol	97-53-0
Anise Alcohol	105-13-5	Evernia Furufuracea (Treemoss) Extract	90028-67-4
Benzyl Alcohol	100-51-6	Evernia Prunastri (Oak Moss) Extract	90028-68-5
Benzyl Benzoate	120-51-4	Farnesol	4602-84-0
Benzyl Cinnamate	103-41-3	Geraniol	106-24-1
Benzyl Salicylate	118-58-1	Hexyl Cinnamal	101-86-0
Butyl Phenyl Methyl Propional	80-54-6	Hydroxycitronellal	107-75-5
Cinnamal	104-55-2	Hydroxyisohexyl - 3 Cyclohexene	31906-04-4
Cinnamyl Alcohol	104-54-1	Isoeugenol	97-54-1
Citral	5392-40-5	Linalool	78-70-6
Citrenollol	106-22-9	Methyl - 2 Octynoate	111-12-6

TEŞEKKÜRLER...

